

Webinar om juniorlærlære

16. december 2024

Program

KL

9.00 Velkommen

9.02 Nyt fra KL

Nyt om juniormesterlære samt præsentation af opsamling fra de regionale møder

9.15 Oplæg fra STUK

Om status på lovgivning

9.35 Kommuneoplæg

v/Sorø Kommune. Status og overvejelser siden de regionale møder

9.50 Tak for i dag

Nyt om juniorlærere

KL

- Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram er vedtaget d. 12. december 2024
- KL deltager i arbejdsgruppe med BUVM og arbejdsmarkedets parter
- Opsamling på regionale møder om juniorlærere
- De økonomiske rammer for aftalen er forhandlet på plads mellem KL og BUVM
- Kommunalt netværk om juniorlærere og ny udskoling i 2025

Erfaringer fra regionale møder om juniormesterlære

- Stort gå-på-mod og positive erfaringer
- Målgruppeovervejelser
- Praktikaliteter og opmærksomhedspunkter

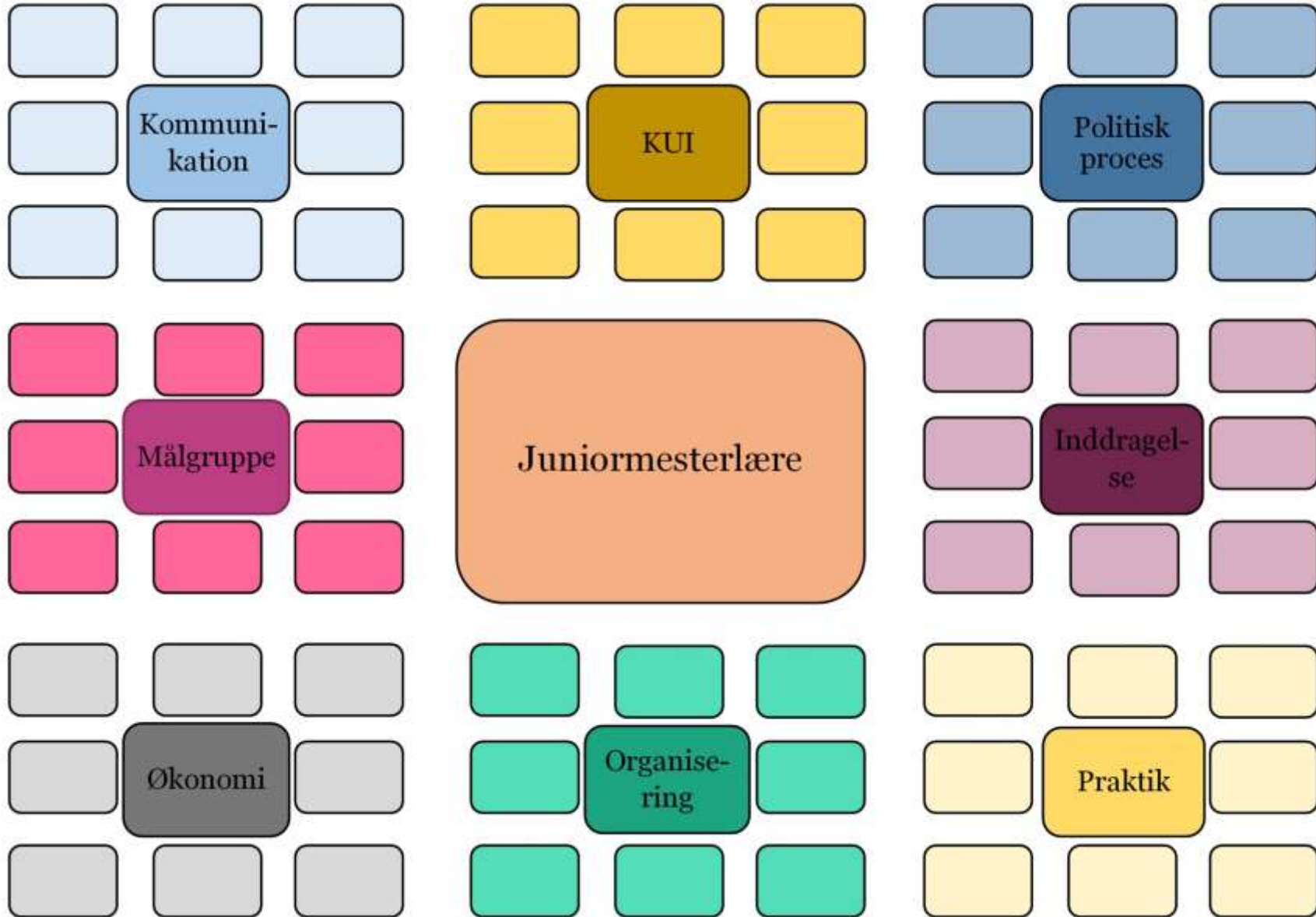
Mindmap fra regionale møder

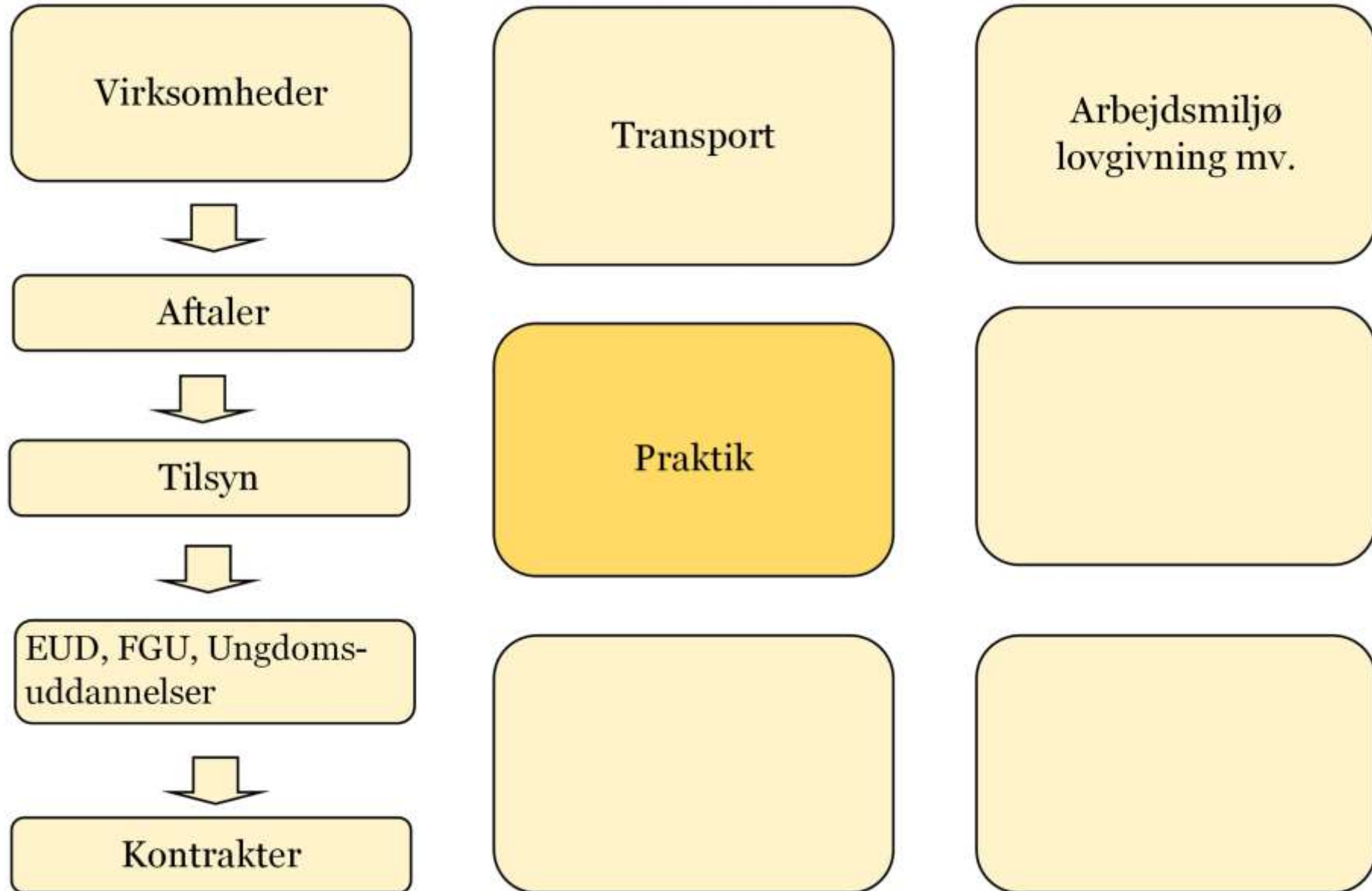
- Blandede erfaringer med at kunne skabe sammenhæng mellem almenundervisningen og eud-forløb
- Organiseringen af skemaet varierer. Generelt samlet på hele dage, men også eksempler på jævn fordeling hen over ugen
- Holdene på eud kan ofte ikke være stor, typisk 17 elever eller færre.
- Personalet på eud kan have svært ved at ramme niveauet/være pædagogiske relevant i forhold til den unge målgruppe
- Nogle steder afføder eud 8/9 et behov for klassesammenlægninger af de resterende klasser.

Mindmap fra regionale møder

Juniormesterlære

Transport

Kontakter fx EUD

Ekstra personale?

Økonomi

JML-modeller
Bæredygtige klasser
mv.

Kapacitet og elev
tilbage til almen

En hurtig indflyvning i økonomien bag **juniorlærere**

- Hovedparten af økonomien til aftalens initiativer kommer fra skolerne selv gennem en **omprioritering skolernes egne midler** på 2.615 mio. kr.
- 740 mio. kr. tilføres fra centralt hold årligt som et **varigt løft af folkeskoleområdet**
- Fra 2026 og frem er der afsat **190 mio. kr. årligt til juniorlærere**
- Børne- og Undervisningsministeriet estimerer med, at **ca. 5 pct. af eleverne** i udskolingen vil gå i juniorlærere

De kommunale merudgifter til **juniorimesterlære** dækker over:

Tilbud om praktiske undervisningsforløb:

Kommunerne skal etablere praktiske undervisningsforløb for elever, der ønsker juniorimesterlære, men som ikke kan finde en praktikplads på en virksomhed.

Godkendelse af og tilsyn: Skolelederen skal godkende elever/forældres forslag til virksomhedspraktik og føre tilsyn med, at det i hele praktikperioden lever op til mindstekravene til undervisningen i folkeskolen, herunder særskilte krav til praktikforløbet.

Befordring: Kommunerne er forpligtede til at sørge for befordring, men kan henvise eleverne til offentlige trafikmidler.

Vejledning i regi af den kommunale ungeindsats:

Den kommunale ungeindsats skal i samarbejde med skolen forud for endelig beslutning om opstart på juniorimesterordningen vejlede elever og evt. deres forældre i målgruppen i 7. klasse, der skal påbegynde forløbet på 8. klassetrin.

Elevernes mulighed for at vende tilbage til almenundervisningen:

Eleverne skal have mulighed for at vende tilbage til almenundervisningen. Kommunerne kan tilbageføre eleverne til ved at tilbyde den fornødne støtte eller ved at lade dem gå et klassetrin om.

**Oplæg fra
STUK**

KL

STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Ny ordning med junior-mesterlære

Luise Jarl/Karina Nicolaisen
Center for Folkeskole

Agenda

Juniorlærere

Bekendtgørelse

Implementeringsunderstøttelse

Skoleelevers ophold i virksomheder

Spørgsmål

STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Juniorormesterlære

Formål

- Kommunerne skal fra skoleåret 2025/26 tilbyde en juniormesterlæreordning til elever på 8. og 9. klassestrin.
- Formålet med ordningen er at sikre mere varierede undervisningsforløb, hvor elever har mulighed for at vælge en alternativ afslutning på folkeskolen med et mere praktisk sigte.
- Der er i udformningen af ordningen lagt vægt på, at der skal være en vis fleksibilitet i forhold til kommunernes mulighed for at planlægge tilbuddet efter lokale hensyn.

Målgruppe

- Juniormesterlæreordningen skal være et tilbud til alle elever i 8. og 9. klasse. Det gælder også elever, der er henvist til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand.
- Beslutning om deltagelse i juniormesterlæreordningen træffes af eleven med forældrenes samtykke. Der er ikke tale om en visitationsordning.
- Den kommunale ungeindsats vil få en vejledningsforpligtelse over for elever i 7. klasse, som overvejer at påbegynde juniormesterlæreordningen i 8. klasse.
- Hvis eleven ikke ønsker at fortsætte i en juniormesterlæreordning, skal eleven tilbydes undervisning efter de almindelige regler.

Reduceret fagrække

- Kommunalbestyrelsen kan beslutte at samle eleverne i en klasse på en eller flere folkeskoler i kommunen.
- Undervisningen i juniormesterlæreordningen omfatter undervisning i en reduceret fagrække i op til fire femtedele af den samlede undervisningstid.
- Undervisningen skal som minimum omfatte fagene dansk og matematik. Skolens leder kan beslutte at give eleverne i juniormesterlæreordningen undervisning i andre fag, emner mv.
- Af lovbemærkningerne fremgår det, at kommunerne i videst muligt omfang anbefales at undervise i engelsk og fysik/kemi.
- De fag, som skolen lokalt vælger at give elever i juniormesterlæreordningen, vil være obligatoriske for eleven.

Praktik eller praktiske undervisningsforløb

- Undervisningen suppleres med praktik i en virksomhed eller praktiske undervisningsforløb i indtil to femtedele af undervisningstiden.
- For elever, der ønsker juniormesterlæreordningen, men som ikke kan finde en virksomhedspraktikplads, vil kommunen skulle sørge for, at eleven kan komme i et praktisk undervisningsforløb.
- Praktiske undervisningsforløb kan foregå på en erhvervsskole, en FGU eller en ungdomsskole.
- Praktik og praktiske undervisningsforløb tilrettelægges med henblik på at understøtte folkeskolens formål og supplere undervisningen i folkeskolens fag.
- Det er op til lokal beslutning, hvordan praktikdagene i løbet af skoleåret tilrettelægges herunder fx om praktikdagene fastlægges som halve eller hele dage, som et uafbrudt forløb eller på ugentlig basis mv.

Aftaler og overenskomster

- Der indgås praktikaftale mellem eleven og elevens forældre og den virksomhed, som skal være elevens praktiksted. Skolelederen skal vurdere og godkende praktikken.
- En praktikaftale, der ikke indeholder de nødvendige oplysninger, ikke lever op til reglerne eller ikke kan antages at ville give eleven det krævede udbytte, vil skulle afvises af skolelederen.
- Kommunalbestyrelsen indgår en overenskomst med de erhvervsskoler og /eller FGU'er, som tilbyder praktiske undervisningsforløb for elever i juniormesterlære. For ungdomsskoler skal kommunalbestyrelsen selv fastlægge rammer og indhold.
- Kommunalbestyrelsen fører tilsyn med praktik i virksomheder og praktiske undervisningsforløb på uddannelsesinstitutioner.
- Kommunalbestyrelsens tilsynsforpligtelse vil i denne sammenhæng omfatte både de fysiske rammer og elevens fremmøde og udbytte af juniormesterlæreforløbet.

Afslutning på juniormesterlære

- Folkeskolens afgangseksamen med juniormesterlære består ved:
 - deltagelse i juniormesterlæreordningen
 - et karaktergennemsnit på mindst 2 i henholdsvis dansk og matematik i de bundne prøver (mundtlig dansk, skriftlig dansk og skriftlig matematik)
 - en gennemførelse af afsluttende evalueringssamtale om juniormesterlæreforløbet
- Folkeskolens afgangseksamen med juniormesterlære giver adgang til eud grundforløb. Andre ungdomsuddannelser vil kræve optagelsesprøve/samtale.

STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Bekendtgørelse

Lovarbejdet

Lovforslag L41, der indeholder bestemmelserne om juniormesterlære, er blevet vedtaget d.12. december 2024. Juniormesterlærebestemmelserne vil fremgå af folkeskolelovens § 9 a.

Der er udarbejdet udkast til en bekendtgørelse om juniormesterlære, hvori hjemlen i L 41 om juniormesterlære er udmøntet.

Indførelse af juniormesterlæreordningen medfører desuden en opdatering og tilpasning i eksisterende regelsæt vedr. afgangsbekræftelser, prøver, erstatningsregler, vejledning m.v.

Ny bekendtgørelse om juniormesterlære

Bekendtgørelsesudkastet indeholder områderne:

- Formål og organisering
- Praktik i en virksomhed og praktikaftaler
- Praktiske undervisningsforløb og rammer for driftsoverenskomster
- Den afsluttende evalueringssamtale.

Den offentlige høring løber frem til fredag d. 24. januar 2025 kl. 12.00

Materialet er offentliggjort på høringsportalen.dk

STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Implementerings- understøttelse

Implementeringsunderstøttelse

- I foråret 2025 forventer Arbejdsgruppen med deltagere fra arbejdsmarkedets parter og parter i Sammen om Skolen at afrapportere. Arbejdsgruppen skal identificere og beskrive udfordringer og muligheder i samarbejdet mellem erhvervsliv, kommuner og skoler.
- I foråret 2025 udgiver Styrelsen for Undervisning og Kvalitet et vejledningsmateriale, der understøtter kommunernes implementering af ordningen.
- Inden starten på skoleåret 2025/2026 udgive Styrelsen for It og Læring vejledningsmateriale om juniormesterlære på UddannelsesGuiden, der understøtter skolers og KUI's formidling af ordningen målrettet elever og forældre.

Læs mere under juniormesterlære på Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside.

STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Skoleelevers ophold i virksomheder

Skoleelevers ophold i virksomheder

- Når skoleelever er på besøg i en virksomhed som led i undervisningen, hvad enten det er et klassebesøg af en times varighed eller en længerevarende praktik aktualiseres i dag en lang række regler i arbejdsmiljølovgivningen, folkeskoleloven og undervisningsmiljøloven.
- Reglerne kan være komplekse at forstå, og for at være på den sikre side kan nogle virksomheder vælge at afvise et samarbejde med skolerne.
- Der er derfor vedtaget et ændringsforslag til L41, der justerer de eksisterende regler, så de arbejder bedre sammen og binder dem sammen i en bekendtgørelse med hjemmel i folkeskoleloven.

Skoleelevers ophold i virksomheder

Ændringerne på folkeskolelovens område omfatter:

- Samarbejdet mellem skoler og virksomheder
- Tilsynet med og instruktion af elever i praktik
- Opgaver eleverne må varetage

Læs mere i ministerens brev til Børne- og Undervisningsudvalget i L41 bilag 7 brev fra børne- og undervisningsministeren.

Bekendtgørelsesarbejdet påbegyndes primo 2025 med forventet udstedelse medio 2025. Arbejdstilsynet forventes at udarbejde vejledningsmateriale med fokus på skoleelevers ophold i virksomheder.

Juniormesterlære i Sorø Kommune

KL webinar d. 16. december 2024

NB: Der er foretaget enkelte præciseringer i slide 5 og 7 i forhold til den slideoplægget ved webinarret den 16/12-24

Organisering

- Styregruppe: Skoleledergruppen
- En arbejdsgruppe: Konsulent og 2 skoleledere
- Referencegruppe: Sammen om Skolen
- Referencegruppe: Følgegruppe for styrket udskoling og bedre overgange til ungdomsuddannelse
- Referencegruppe: Erhvervsudviklingsrådet
- Referencegruppe: Det politiske udvalgs Advisory Board på skoleområdet
- Referencegruppe: Elevforum

Politisk inddragelse:

- Ved præsentation af folkeskolens kvalitetsprogram i april 2024
- Ved temamøde med politisk udvalg i august 2024
- Ved møde med Advisory Board på skoleområdet i oktober 2024
- Ved møde med Elevforum i november 2024
- Ved møde i det politiske udvalg i november 2024 og februar 2025

Folkeskoledelen (3 dage)

- I Sorø Kommune samles og placeres folkeskoletilbuddet på én skole. Eleven, der vælger juniormesterlære i Sorø Kommune, får dermed en ny distriktsskole.
- Eleverne vil skulle undervises i dansk, matematik, engelsk, fysik/kemi og livsduelighed.

Model 1 /praksisdelen (2 dage)

To dage om ugen på erhvervsuddannelse (praktiske undervisningsforløb) eller i praktik

- I 2018 blev det aftalt, at der skulle gennemføres rammeforsøg med etablering af EUD 8/9. Forsøgenes formål: At afprøve, om en organisering af undervisningen, der målrettet sigter mod, at eleverne fortsætter i en erhvervsuddannelse, får flere elever til at gennemføre 9. klasse og søge optagelse på en erhvervsuddannelse.
- EUD8/9 i samarbejde med ZBC og FGU – hvor eleven sideløbende vil kunne aftale praktikforløb
- **Fordele/ulemper:**
- + Mulighed for styrkes samarbejde både i forhold til undervisning og personale
- + ZBC i Ringsted og Sorø har allerede pilotforløb vedr. EUD8/9

Model 2/praksisdelen (2 dage)

Praksisdelen/de to dage om ugen med fokus på praktik:

- Politisk ønske om en model, hvor eleverne primært tilknyttes praktikforløb i eget lokalområde (der er også mulighed for at vælge praktiske undervisningsforløb)
 - Som udgangspunkt vil eleverne selv skulle finde en praktikplads, men med modellens fokus på praktik, vil det betyde, at virksomhedsservice – sammen med UU – er helt centrale i modellen, da de vil skulle understøtte eleverne i at lave praktikaftalerne.
 - Med henblik på at forberede eleverne til en erhvervsuddannelse efter folkeskolen, vil vi placere et tilbud om længere praktisk undervisningsforløb i 9. klasse i perioden mellem efterårsferie og juleferie (4-6 uger) (det vil imødekomme elever, der har været meget i praktik)
-
- **Fordele/ulemper:**
 - - Virksomhedernes rammer og vilkår for længere praktikforløb
 - - Sammenhæng mellem praktikdelen og skolens undervisning
 - - Ansættelse i forhold til praktikunderstøttelsen
 - - Usikker grund for elevernes tilvalg af juniormesterlære (manglende bekendtgørelse)

Model 3/praksisdelen (2 dage)

En kombination af model nr. 1 og model nr. 2

- Et samarbejde om en EUD8/9 i den første del af året (fx 2 dage om ugen i de første 25 uger), efterfulgt af praktikforløb med de lokale virksomheder (fx længere forløb de sidste 15 uger om året). (Der vil også være mulighed for praktiske undervisningsforløb i de sidste uger)

Fordele/ulemper

- + Bedre tid til dialog og til at indgå aftaler med det lokale erhvervsliv om længere forløb
- + Erhvervsudviklingsrådet positive

Den videre proces

- Politisk godkendelse af juniormesterlære-model den 18. februar 2025. (Alle tre modelforslag rummer mulighed for, at elever kan have et fuldt praktikforløb, praktiske undervisningsforløb eller en kombination heraf i op til 2/5 af undervisningen.)
- Forvaltning og skoleleder på den pågældende skole færdiggør beskrivelsen af den valgte model (jf. Bekendtgørelsen). Der indgås driftsaftaler, herunder tilsynsramme for praktiksteder og erhvervsuddannelse/FGU frem mod den 1. maj 2025. Derudover en proces for, hvordan eleverne kan vælge tilbuddet.
- Endelig planlægning af kommende skoleår på den udvalgte skole fra den 1. maj 2025

Videre arbejde med juniorimesterlære

KL

- Udskolingsnetværk
- Tematikker fra juniorimesterlære
- Praktik og valgfag
- Næste webinar:
 - Den 24/02-2025

Tak for i dag

KL

Har du spørgsmål? Kontakt:

- Asger Hermansen:
ashe@kl.dk
- Karoline Grønbæk Hansen:
kagh@kl.dk